

بررسی چالش‌های واگذاری اعتبارات آماد ناجا؛ ص ۲۹-۴۸

محمد رضا مهماندار^۱، علی یآوری^۲، رحمت اله محمدی^۳، موسی خالقی^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۷/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۱۲/۰۹

چکیده

در سازمان‌های نظامی و انتظامی، اعتبار نکه داشت نقش بسزایی در افزایش میزان کارایی مأموریتی آن‌ها دارد. بودجه در شکل نوین آن نه تنها یک ابزار مدیریت محسوب می‌گردد بلکه از اهم موضوعات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و نیز مدیریت شهری محسوب شده و اهمیت آن در حکومت‌ها اعم از ملی و یا محلی چشم‌گیر، روزافزون و غیرقابل انکار است در این تحقیق به بررسی چالش‌های واگذاری اعتبارات آماد ناجا پرداخته شده است. این تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی بوده و از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل معاونین آماد استان‌ها، مدیران و کارشناسان ستاد معاونت آماد و پشتیبانی ناجا به تعداد ۷۰ نفر می‌باشد که از تمام آنها جمع‌آوری اطلاعات صورت گرفته شده است می‌باشد برای جمع‌آوری اطلاعات میدانی از پرسشنامه استفاده شد که نتایج آن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مشخص گردید که چالش‌های واگذاری اعتبارات آماد ناجا از نظر زمان، چرخه واگذاری، از وضعیت مناسبی برخوردار است و میزان اعتبار واگذاری در حد متوسط می‌باشد که ارتقاء این مؤلفه تأثیر زیادی در کارآمدی اعتبارات آماد ناجا دارد.

واژگان کلیدی: اعتبارات آمادی، نگهداشت، بودجه و اعتبارات

۱- استادیار دانشگاه علوم انتظامی

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین

۳- کارشناس ارشد مدیریت آماد

۴- کارشناس ارشد مدیریت آماد

مقدمه و بیان مسئله

بودجه و اعتبارات از جمله عوامل مورد نیاز برای تحقق اهداف سازمانی می‌باشند در سال‌های اخیر و با توجه به پیشرفت فن‌آوری ضرورت تهیه و تنظیم کتابچه تسهیم اعتبارات، بر اساس برنامه‌های ابلاغی هیئت‌رئیس و جهت اجرای برنامه‌های فوق به یک واقعیت انکارناپذیر در راستای بهره‌وری سازمانی تبدیل شده است با بررسی‌های به عمل آمده در سازمان‌های دولتی تهیه و تنظیم بودجه مبتنی بر اصل استقرار و حفظ موجودیت سازمانی نه بر مبنای اهداف و مسئولیت‌های محوله و اعتبارات بر اساس کارشناسی واقعی نبوده و مینا و مأخذ واگذاری بر اساس منابع اعتباری تصویری و ابلاغی می‌باشد.

تسهیم کتابچه بودجه و اعتبارات یکی از مهم‌ترین بخش‌های هر سازمان می‌باشد که در صورت عدم برنامه مناسب در تهیه کتابچه اعتبارات، رده‌ها ممکن است در هنگام نیاز با شرایطی مواجه شوند که قبل از داشتن فرصت لازم برای به‌کارگیری امکانات موجود، با کمبود تجهیزات مناسب برای اجرای مأموریت در بعضی از بخش‌ها در امر تدارک یگان‌ها مواجه شوند و در عین حال در بعضی از بخش‌ها نیز وفور تجهیزات غیر ضروری و مازاد، خود به یک معضل برای سازمان تبدیل شوند.

بودجه و اعتبارات از جمله عوامل مورد نیاز برای تحقق اهداف سازمانی می‌باشند که ارسال‌های اخیر و با توجه به پیشرفت فناوری ضرورت تهیه و تنظیم کتابچه تسهیم اعتبارات، بر اساس برنامه‌های ابلاغی هیئت‌رئیس و در جهت اجرای برنامه‌های فوق به یک واقعیت انکارناپذیر در راستای بهره‌وری سازمانی تبدیل شده است با بررسی‌های به عمل آمده در سازمان‌های دولتی، تهیه و تنظیم بودجه مبتنی بر اصل استقرار و حفظ موجودیت سازمانی بوده و بر مبنای اهداف، مسئولیت‌های محوله و کارشناسی واقعی نبوده و مینا و مأخذ واگذاری بر اساس منابع اعتباری تصویری و ابلاغی بوده و بر اساس نیاز واقعی و کارشناسی نمی‌باشد.

با توجه به گستردگی حوزه فعالیت و تنوع مأموریت‌های ناجا، اجرای مأموریت‌ها بدون وجود اعتبار جهت خرید اقلام راهبردی آن‌هم جهت پشتیبانی مناسب امکان‌پذیر نیست تا به حال به صورت علمی، تحقیقی در خصوص شناسایی چالش‌های اعتبارات امور آمادی و مؤلفه‌های تأثیرگذار بر آن صورت نگرفته است و آمار و اطلاعات علمی و تجربی دقیقی در خصوص عوامل تأثیرگذار در شناسایی چالش‌های اعتبارات آمادی ناجا به مسئولان ارائه نشده است لذا بررسی علمی موضوع می‌تواند به تغییر دیدگاه‌های مسئولان در مورد اعتبارات امور آمادی منجر شود.

در نهایت می‌توان گفت مسائل مهمی که منجر به ارائه این تحقیق شده است به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- میزان اعتبار مصوب و واگذاری اعتبارات با میزان تورم در کشور هم‌خوانی ندارد.
- ۲- با توجه به کمی اعتبارات مصوب و واگذاری، نارضایتی‌هایی بین رده‌های مأموریتی به وجود آمده است.
- ۳- رده‌ها در راستای اجرای مأموریت‌های ابلاغی، مطالباتی از رده‌های ستادی در خصوص واگذاری اعتبار دارند که با توجه به شرایط کنونی دستیابی به آن میسر نمی‌باشد.
- ۴- نحوه محاسبه اعتبار مصوب آماد ناجا برای همه رده‌ها به یک صورت می‌باشد که توجهی به شرایط مأموریتی، اقلیمی، جغرافیائی و... نشده است، که این امر موجب نارضایتی رده‌ها مأموریتی شده است.

مبانی نظری

تاریخچه بودجه

در ایران اولین بودجه کشور را به روش جدید، پس از مشروطیت، صنیع‌الدوله هدایت وزیر مالیه وقت در سال ۱۲۸۹ تهیه نمود و چون نامبرده قبل از پیشنهاد بودجه به مجلس شورای ملی در دوره دوم مورد سوء‌قصد قرار گرفت، وزیر بعد از او بودجه تهیه‌شده به نام او را به مجلس دور دوم ارائه داد. این بودجه علاوه بر اینکه با دقت و صداقت خاصی تهیه‌شده بود، دارای مقدمه مفصلی است که اصول مربوط به تهیه بودجه را در کشورهای دارای حکومت دموکراسی توصیف کرده و همچنین فواید چنین ترتیبی را برای نمایندگان و عموم مردم تشریح کرده است. (فرج‌وند، ۱۳۸۹: ۳۲)

تا سال ۱۳۴۳ بودجه ایران توسط وزارت دارایی (وزارت مالیه وقت و وزارت امور اقتصادی و دارایی کنونی) بر اساس پیشنهاد وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و بررسی هزینه سنوات گذشته و نیاز آینده آن‌ها تهیه می‌شد. در همین سال انتقال دفتر مرکزی بودجه از وزارت دارایی وقت به سازمان برنامه‌وبودجه تصویب شد و وظیفه تهیه بودجه به عهده دفتر مرکزی بودجه (وابسته به سازمان برنامه‌وبودجه) محول گشت و بودجه به صورت برنامه‌ای تهیه شد.

در اسفندماه ۱۳۵۱ قانون برنامه‌وبودجه کشور به تصویب قوه مقننه رسید و به‌موجب آن دفتر مرکزی بودجه به شکل سابق منحل گردید و به ((سازمان برنامه‌وبودجه)) تغییر نام داد. بعد از انقلاب، (از سال ۱۳۶۵) بودجه ارزی نیز پیوست لایحه بودجه تقدیم مجلس شد. در سال ۱۳۶۶ قانون محاسبات عمومی جدید با توجه به شرایط بعد از انقلاب به تصویب رسید. (همان منبع ص ۳۳)

انواع بودجه آمادی عبارت‌اند از:

۱- بودجه نگهداشت امور آمادی (تمرکزی - غیر تمرکزی) ۲- بودجه تملک و دارائی سرمایه‌ای (تحرک و توسعه)

با توجه به حجم گسترده اعتبارات امور آمادی ناجا درکدهای نگهداشت و سرمایه‌ای در این تحقیق صرفاً به اعتبارات نگهداشت امور آمادی پرداخته شده است.

منابع تأمین اعتبارات نگهداشت امور آمادی عبارت‌اند از:

- ۱- از محل اعتبارات جاری ۱۰۶۰۰ دولت
- ۲- از محل درآمد هزینه واریزی ناجا به حساب خزانه (تعویض پلاک، جرائم راهنمایی و رانندگی و.....)
- ۳- از محل اعتبارات درآمدی استانی
- ۴- از محل درآمدهای دولت در بخش خدمات عمومی به جامعه (کارت هوشمند و....)
- ۵- از محل اعتبارات تقویت بنیه دفاعی
- ۶- از محل اعتبارات تقویت بنیه انتظامی
- ۷- از محل اعتبارات تقویت مرزبانی

لذا با توجه به ارائه خدمات متنوع دولت به مردم و ایجاد منابع جدید امکان دارد در سنوات بعد منابع تأمین اعتبارات نگهداشت امور آمادی تغییر یابد.

اولین گام در برآورد هزینه‌ها شناخت عوامل هزینه است هزینه‌ها همان عملیات و فعالیت‌ها و برنامه‌های دستگاه اجرایی است که به پول تبدیل می‌گردد که باکم یا زیاد شدن اعتبارات قاعداً باید حجم عملیات دستگاه را تغییر داد با توجه به تغییرات حجم اعتبارات مصرف شده در سال ما را به نرم‌ها و استانداردهای هزینه هدایت می‌نماید (رشیدیان، ۱۳۹۱: ۲۵) لذا عمده ترین محورها در این رابطه عبارتند از:

- ۱- منابع وماخذ (شاخص عملیاتی)
- ۲- آمار کلی (اعم از حوزه معاونت و معاونت‌های متناظر در استان‌ها و رده‌ها)
- ۳- ضرایب عمومی و منطقه‌ای (جغرافیایی)
- ۴- زمان (معمولاً مأخذ و مبنای بودجه ماهانه است)
- ۵- درصد بودجه تمرکزی و غیر تمرکزی

نکات حائز اهمیت در تدوین بودجه نگهداشت

بعد از اینکه بودجه کل ناجا مشخص گردید، کمیسیون‌های تخصصی و سهم بودجه آمادی مشخص گردید، معاونت آماد و پشتیبانی ناجا نسبت به برآورد و پیش‌بینی اعتبارات نگهداشت آمادی رده‌های ناجا اقدام می‌نماید.

پس از اجرای عملیات محاسباتی و برآورد و تعیین سهمیه اعتباری هر رده، نوبت به تفکیک سهمیه اعتبار تمرکزی و غیرمتمرکزی می‌رسد که بر اساس تدابیر، شرایط زمانی و مکانی وظایف آماد و پشتیبانی استان‌ها و مرکز استان‌ها و مرکز درصد اعتبارات تمرکزی و غیرمتمرکزی مشخص می‌گردد.

اعتبار تمرکزی

اعتباراتی هستند که مستقیماً جهت تأمین نیازمندی‌های رده‌های ناجا توسط معاونت آماد و پشتیبانی ناجا از محل تجمیع سهم اعتبارات رده‌های ناجا هزینه می‌گردد که به شرح زیر می‌باشد:

آن بخش از اقلامی که جیره غذایی به صورت یارانه‌ای توسط دولت به دستگاه‌های اجرایی واگذار می‌شود، اعتبار آن تماماً در این بخش آورده می‌شود، مانند برنج و روغن خوراکی، ماکارونی، گوشت مرغ و گوشت قرمز. هرچند بعضاً و برحسب مورد و شرایط خاص، اقلام دیگری نیز که در حداقل قیمت می‌باشد نیز از منابع تولید به صورت تمرکزی تهیه و بین رده‌ها توزیع می‌گردد و از سهمیه غیرمتمرکزی (حسب تدابیر) کسر شده و برحسب قراردادهای منعقد شده با پیمانکاران داخلی و خارجی نسبت به تأمین و توزیع اقلام تمرکزی از محل اعتبارات واگذاری اقدام می‌گردد.

اعتبار غیرمتمرکزی

این بخش از اعتبارات کلاً در اختیار معاونت آماد و پشتیبانی رده‌ها قرار داده می‌شود و آنان نیز بر اساس شاخص‌های مصوب سالانه اعتبارات رده‌های تابعه خود را مشخص و به آنان ابلاغ می‌نمایند بدیهی است رده‌ها نیز به لحاظ شرایط خاص، از اعتبارات غیر تمرکزی بخشی را جهت عمل کلی پشتیبانی رده‌های مربوطه به صورت تمرکزی نزد خود نگهداری می‌نمایند البته این میزان نباید به صورتی باشد که توان فعالیت‌های آماد و پشتیبانی رده‌ها را دچار بحران نماید. پس از برآورد و تعیین بودجه، مراتب تحت عنوان بودجه پیشنهادی به معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا ارسال می‌شود تا آن را در بودجه پیشنهادی کل ناجا منظور کند.

پس از ابلاغ بودجه مصوب، با توجه به کاهش میزان آن با بودجه پیشنهادی به ناچار باید تعدیل‌هایی انجام پذیرد که با توجه به موارد تعیین‌کننده در برآورد بودجه (شاخص، مأخذ، آمار ضریب عمومی، ضریب محلی) تأثیرپذیرترین بخش آن شاخص‌ها می‌باشد که میزان آن طوری تعیین می‌شود تا سقف بودجه مصوب ابلاغی تغییر نکند و درنهایت، بودجه تهیه‌شده تقدیم کمیسیون تلفیق و معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا می‌شود و پس از تأیید جهت تسهیم بین رده‌ها توسط معاونت آماد و پشتیبانی ناجا اقدام می‌شود، پس از تهیه کتابچه تسهیم بودجه نگهداشت سالانه، مراتب به معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا ابلاغ و در نرم‌افزار مربوط ثبت می‌گردد تا بر اساس اعتبار جذب‌شده از دولت و اعتبار مصوب هر رده و طرح تسهیم واگذاری اعتبار امور آمادی که توسط معاونت آماد و پشتیبانی ناجا، معاونت طرح و برنامه و بودجه نسبت به واگذاری اعتبارات بین رده‌های دارای اعتبار اقدام نماید.

در راستای تحقق و اجرای بودجه سالانه، توسط ادارات کل معاونت آماد و پشتیبانی ناجا دستورالعمل‌هایی در جهت اجرای بودجه سالانه صادر می‌گردد مانند: دستورالعمل پوشاک، دستورالعمل جیره غذایی و

با توجه به اینکه میزان اعتبارات واگذاری، تأمین‌کننده نیازهای رده‌های ناجا را در ردیف و کد اعتبارات تأمین نمی‌نماید، لذا تعیین سهمیه نیاز به یک بازنگری و اصلاح دارد به همین منظور همه‌ساله در ماه‌های آذر و دی، اداره کل طرح و برنامه و بودجه معاونت آماد و پشتیبانی ناجا طی دستورالعملی از رده‌های ناجا جهت اصلاح بودجه دعوت به عمل می‌آورد، در اصلاح بودجه سالانه با کنترل و رسیدگی به صورت وضعیت‌های اعتبارات و بعضاً ترمیم و تقویت اعتبار کدهای مختلف می‌شود و درنهایت کتابچه اصلاح بودجه سالانه تنظیم و تقدیم معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا می‌گردد تا آن معاونت این اصلاحات را در اعتبارات واگذاری سه‌ماهه چهارم سالانه اعمال نماید.

مدل مفهومی تحقیق

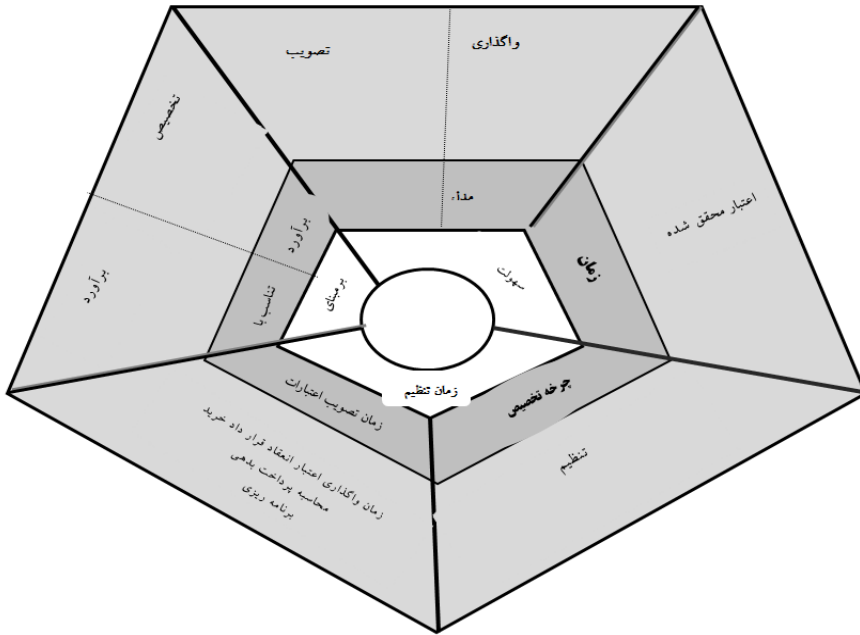
در این مدل شاخص‌های سه‌گانه زیر وجود دارد.

زمان تنظیم، تصویب، واگذاری

چرخه برآورد، تخصیص

میزان اعتبار مصوب و اعتبار محقق شده

به طراحی مدل مفهومی ذیل با الهام از لوزی لویت^۱ و الزامات تحقیق صورت گرفته است.

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

جامعه آماری و حجم نمونه

جامعه آماری این تحقیق شامل معاونین آماد استان‌ها، مدیران و کارشناسان ستاد معاونت آماد و پشتیبانی ناجا و معاونت طرح و برنامه بودجه ناجا می‌باشد که از کلیه افراد جامعه آماری جمع‌آوری اطلاعات صورت خواهد گرفت. لذا از روش تمام شماری برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده گردید. $N = n = 70$

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

در این پژوهش برای توصیف اطلاعات جمع‌آوری شده از روش‌های آماری فراوانی، درصدگیری، میانگین استفاده شد. و برای تحلیل اطلاعات از روش آزمون تک نمونه‌ای استفاده می‌شود و در پردازش اطلاعات نیز از نرم‌افزار (SPSS) استفاده شد.

اعتبار (پایایی تحقیق)

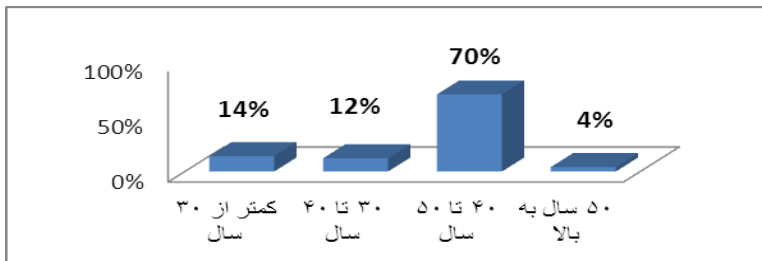
از ضریب آلفای کرونباخ برای به دست آوردن پایایی پرسشنامه استفاده شده است. ضریب پایایی این پرسشنامه این پرسشنامه ۰/۸۸۷ می باشد که نشان دهنده اعتبار خوب پرسشنامه است.

یافته های تحقیق

توصیف جمعیت شناختی جامعه آماری

به منظور شناخت دقیق جامعه آماری تحقیق، مشخصات عمومی پاسخ دهندگان (سن، درجه، میزان تحصیلات، رتبه جایگاه سازمانی مسئولیت، سابقه خدمتی و میزان شناخت و دانش آن ها از اعتبارات آمادی) مورد بررسی قرار گرفته است که نتایج در جداول زیر بیان شده است:

سن پاسخ دهندگان

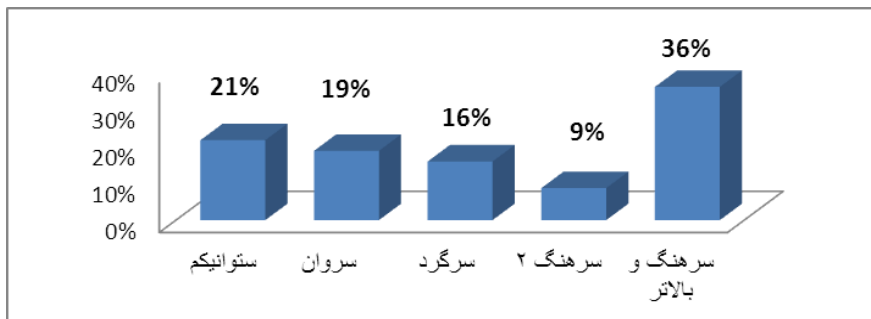
نمودار ۱: درصد فراوانی نسبی سن پاسخ دهندگان

داده های جدول و نمودار فوق نشان می دهد که بیشترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان دارای سن ۴۰ تا ۵۰ سال با درصد فراوانی ۷۰ درصد می باشند و کمترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان دارای سن ۵۰ سال به بالا با درصد فراوانی چهار درصد می باشند. که این نشان دهنده بالا بودن تجربه کاری پاسخ دهندگان می باشد.

جدول ۱: توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویان بر حسب سن

گزینه ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی تجمعی
کمتر از ۳۰ سال	۱۰	۱۴	۱۴
۳۰ تا ۴۰ سال	۸	۱۲	۲۶
۴۰ تا ۵۰ سال	۴۹	۷۰	۹۶
و بالاتر	۳	۴	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

درجه پاسخ‌دهندگان

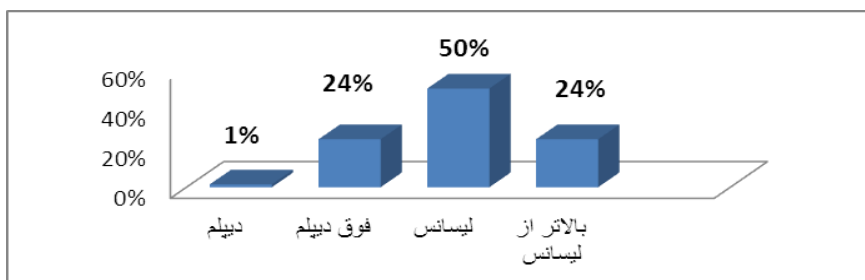
نمودار ۲: درصد فراوانی نسبی درجه پاسخ‌دهندگان

داده‌های جدول و نمودار فوق نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی پاسخ‌دهندگان در سطح درجه سرهنگ و بالاتر با فراوانی ۳۶ درصد و کمترین فراوانی در سطح درجه سرهنگ دومی با درصد فراوانی نه می‌باشد.

جدول ۲: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌گویان برحسب درجه

گزینه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی تجمعی
ستوانیکم	۱۵	۲۱	۲۱
سروان	۱۳	۱۹	۴۰
سرگرد	۱۱	۱۶	۵۶
سرهنگ ۲	۶	۹	۶۴
و بالاتر	۲۵	۳۶	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان

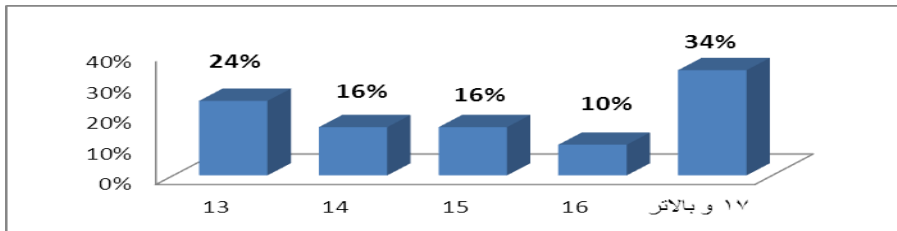
نمودار ۳: درصد فراوانی نسبی میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان

جدول و شماره دو نشان می‌دهد بیشترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان در سطح تحصیلات لیسانس با درصد فراوانی ۵۰ درصد و کمترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان در سطح تحصیلات دیپلم با درصد فراوانی یک درصد می‌باشد. که نشان‌دهنده بالا بودن سطح علمی آن‌ها می‌باشد.

جدول ۳: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌گویان برحسب میزان تحصیلات

گزینه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی تجمعی
دیپلم	۱	۱	۱
فوق‌دیپلم	۱۷	۲۴	۲۶
لیسانس	۳۵	۵۰	۷۶
و بالاتر	۱۷	۲۴	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

رتبه جایگاه سازمانی مسئولیت پاسخ‌دهندگان

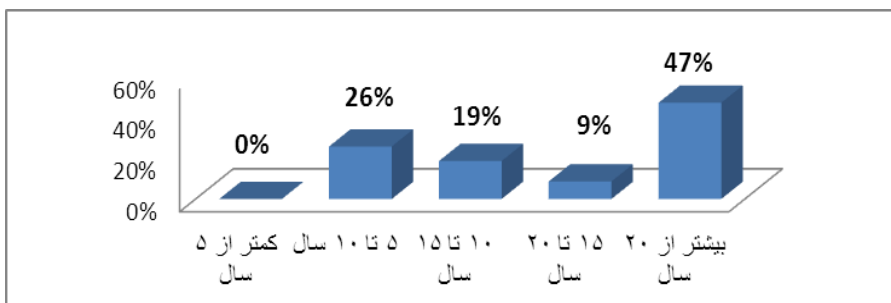
نمودار ۴: درصد فراوانی نسبی رتبه جایگاه سازمانی مسئولیت پاسخ‌دهندگان

همان‌طور که داده‌های جدول و نمودار نشان می‌دهد بیشترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان در سطح رتبه جایگاه سازمانی ۱۷ و بالاتر با درصد فراوانی ۳۴ درصد و کمترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان در سطح رتبه جایگاه سازمانی ۱۶ با درصد فراوانی ۱۰ درصد می‌باشد. می‌توان نتیجه گرفت که بیشتر پاسخ‌دهندگان در رده‌های مدیریتی آمد و پشتیبانی می‌باشند و از اشراف و شناخت کافی برخوردارند.

جدول ۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌گویان برحسب رتبه جایگاه سازمانی

گزینه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی تجمعی
۱۳	۱۷	۲۴	۲۴
۱۴	۱۱	۱۶	۴۰
۱۵	۱۱	۱۶	۵۶
۱۶	۷	۱۰	۶۶
و بالاتر	۲۴	۳۴	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

سابقه خدمتی پاسخ‌دهندگان در آماد و پشتیبانی ناجا

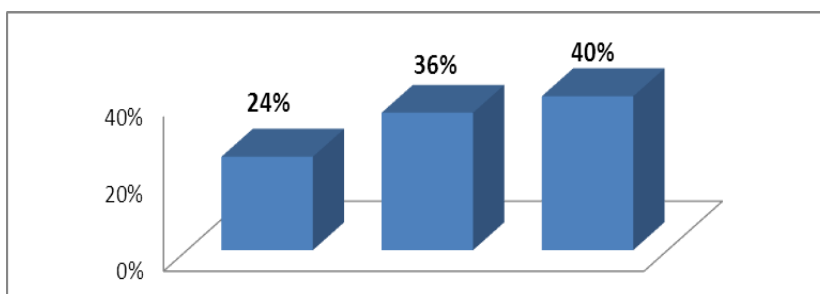
نمودار ۵: درصد فراوانی نسبی سابقه خدمتی پاسخ‌دهندگان

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود بیشترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان دارای سابقه خدمتی بیشتر از ۲۰ سال در آماد و پشتیبانی ناجا با درصد فراوانی ۴۷ درصد می‌باشند و کمترین درصد فراوانی پاسخ‌دهندگان دارای سابقه خدمتی ۱۵ تا ۲۰ سال در آماد و پشتیبانی ناجا با درصد فراوانی ۹ درصد می‌باشند. و این نشانگر تجربه بالای پاسخ‌دهندگان است.

جدول ۵: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌گویان برحسب سابقه خدمتی

گزینه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی تجمعی
کمتر از ۵ سال	۰	۰	۰
۵ تا ۱۰ سال	۱۸	۲۶	۲۶
۱۰ تا ۱۵ سال	۱۳	۱۹	۴۴
۱۵ تا ۲۰ سال	۶	۹	۵۳
بیشتر از ۲۰ سال	۳۳	۴۷	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

میزان شناخت و دانش پاسخ‌دهندگان از اعتبارات آمادی

نمودار ۶: درصد فراوانی نسبی میزان شناخت و دانش پاسخ‌دهندگان

این اعداد بیانگر آن است که بیشترین میزان شناخت و دانش پاسخ‌دهندگان از اعتبارات آمادی ناجا درصد در سطح متوسط با درصد فراوانی ۴۰ درصد می‌باشد و کمترین میزان شناخت و دانش پاسخ‌دهندگان از اعتبارات آمادی ناجا در سطح خیلی زیاد با درصد فراوانی ۲۴ درصد می‌باشد و در مجموع ۶۰ درصد پاسخ‌دهندگان از میزان شناخت و دانش زیاد و خیلی زیاد در رابطه با اعتبارات آمادی ناجا برخوردار هستند.

جدول ۶: توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌گویان برحسب میزان شناخت پاسخ‌دهندگان از اعتبارات آمادی

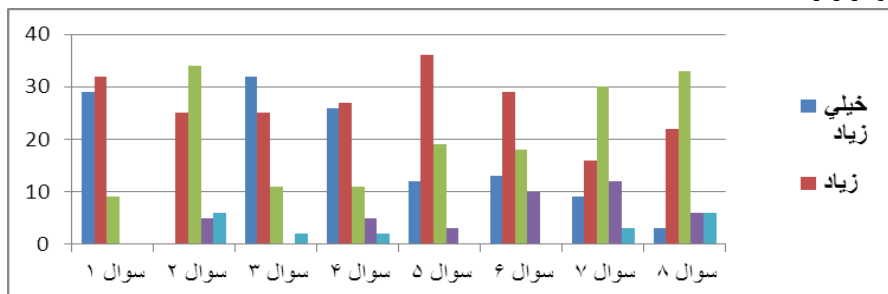
گزینه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی نسبی	درصد فراوانی جمع
زیاد	۱۷	۲۴	۲۴
متوسط	۲۵	۳۶	۶۰
کم	۲۸	۴۰	۱۰۰
جمع	۷۰	۱۰۰	

تجزیه و تحلیل سؤالات تحقیق

در این بخش هر یک از چالش‌های واگذاری اعتبارات آمادی ناجا (زمان، چرخه تخصیص، و میزان اعتبارات) را با استفاده از آمار توصیفی تحلیلی (فراوانی، میانگین، مد، انحراف استاندارد و آزمون T تک نمونه‌ای) مورد بررسی قرار می‌دهیم.

بررسی زمان واگذاری اعتبارات آمادی ناجا به رده‌ها

برای بررسی زمان تهیه و تصویب بودجه و واگذاری به موقع اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، سؤالات یک تا هشت در پرسشنامه لحاظ گردید که توزیع پاسخ افراد جامعه آماری به این سؤالات در نمودار زیر آمده است:

نمودار ۷: فراوانی پاسخ سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه زمان

الف: تمامی شاخص‌های در نظر گرفته‌شده در سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آماد ناجا دارای میانگین بین ۳/۱۱ و ۴/۲۸ هستند.

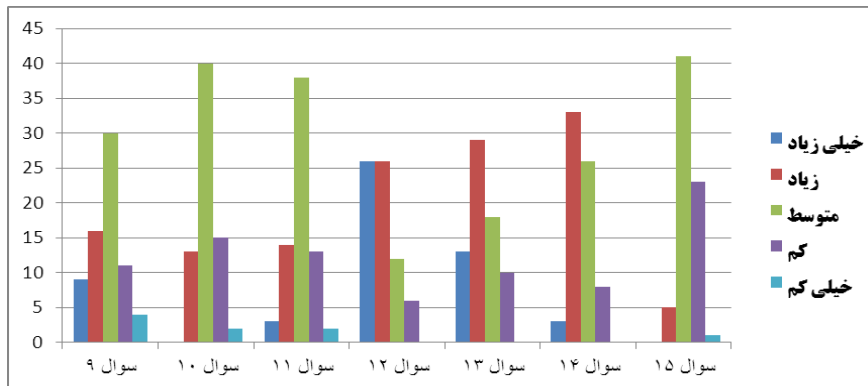
ب: با توجه به رتبه‌بندی شاخص‌های مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آماد ناجا، تصویب و ابلاغ به‌موقع قانون بودجه از سوی دولت با میانگین ۴/۲۸، بیشترین و ارائه به‌موقع گزارش عملکرد هزینه‌های انجام‌شده سال قبل با میانگین ۳/۱۱ کمترین تأثیر را در میان شاخص‌های مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد.

ج: با توجه به این‌که مد کل شاخص‌های مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا چهار می‌باشد، اکثریت جامعه آماری (۳۸ درصد) گزینه زیاد که به معنای تأثیرگذاری زیاد مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا می‌باشد را انتخاب کرده‌اند.

د: با توجه به میانگین کل شاخص‌های مؤلفه زمان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا ۳/۶۸ به‌دست‌آمده است، میزان تأثیر این مؤلفه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا در حد زیاد ارزیابی شده است.

بررسی وضعیت چرخه تخصیص و واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی به رده‌های ناجا

برای بررسی وضعیت چرخه تخصیص و واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی به رده‌های ناجا، سؤالات ۹ تا ۱۵ در پرسشنامه لحاظ گردید که توزیع پاسخ افراد جامعه آماری به این سؤالات در نمودار زیر آمده است:

نمودار ۹: فراوانی پاسخ سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه چرخه

الف: تمامی شاخص‌های در نظر گرفته شده در سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارای میانگین بین ۲/۷۱ و ۴/۰۳ هستند.

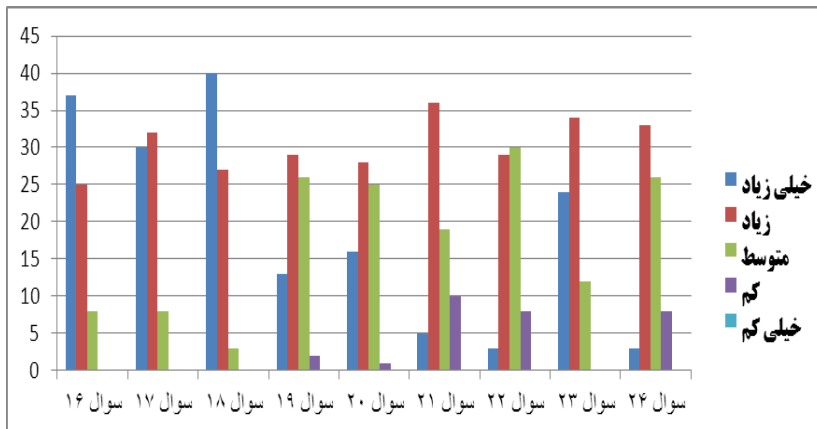
ب: با توجه به رتبه‌بندی شاخص‌های مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، تنظیم کتابچه بودجه در سرعت بخشیدن به چرخه تخصیص اعتبارات نگهداشت آمادی با میانگین ۴/۰۳، بیشترین و به تأخر در واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی به چه میزان در سرعت بخشیدن به چرخه تخصیص اعتبارات نگهداشت آمادی مؤثر می‌باشد با میانگین ۲/۷۱ کمترین تأثیر را در میان شاخص‌های مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد.

ج: با توجه به این که مد کل شاخص‌های مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا سه می‌باشد، اکثریت جامعه آماری (۴۲ درصد) گزینه متوسط که به معنای تأثیرگذاری متوسط مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا می‌باشد را انتخاب کرده‌اند.

د: با توجه به میانگین کل شاخص‌های مؤلفه چرخه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا ۳/۲۸ به دست آمده است، میزان تأثیر این مؤلفه در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا در حد متوسط ارزیابی شده است.

بررسی میزان تحقق و واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی به رده‌های ناجا

برای بررسی میزان اعتبار واگذاری مورد نیاز نگهداشت آمادی ناجا به رده‌ها سؤالات ۱۶ تا ۲۴ در پرسشنامه لحاظ گردید که توزیع پاسخ افراد جامعه آماری به این سؤالات در نمودار زیر آمده است:

نمودار ۱۱: فراوانی پاسخ سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه میزان

الف: تملی شاخص‌های در نظر گرفته‌شده در سؤالات مربوط به شاخص‌های مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارای میانگین بین ۳۳۸ و ۴/۵۳ هستند.

ب: با توجه به رتبه‌بندی شاخص‌های مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، واگذاری اعتبار بر اساس نیاز واقعی به چه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی مؤثر می‌باشد با میانگین ۴/۵۳، بیشترین و مقدار واگذاری اعتبار در هزینه کرد صحیح اعتبارات نگهداشت آمادی به چه میزان مؤثر می‌باشد با میانگین ۳/۳۸ کمترین تأثیر را در میان شاخص‌های مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا را دارد.

ج: با توجه به این‌که مد کل شاخص‌های مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا چهار می‌باشد، اکثریت جامعه آماری (۴۳ درصد) گزینه خیلی زیاد که به معنای تأثیرگذاری خیلی زیاد مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا می‌باشد را انتخاب کرده‌اند.

د: با توجه به میانگین کل شاخص‌های مؤلفه میزان در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا ۳/۹۳ به‌دست‌آمده است. میزان تأثیر این مؤلفه در اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا در حد زیاد ارزیابی شده است.

رتبه‌بندی میزان تأثیرگذاری بر اساس میانگین مؤلفه‌های اعتبارات آمادی ناجا

جدول ۷: رتبه‌بندی مؤلفه‌های کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا

رتبه	عامل	نمره میانگین
اول	میزان اعتبار مصوب و اعتبار محقق شده	۳/۹۳
دوم	زمان تنظیم، تصویب، واگذاری	۳/۶۸۲
سوم	چرخه برآورد، تخصیص	۳/۲۸۶

همان‌طور که مشاهده می‌کنید مؤلفه میزان بیشترین تأثیرگذاری در میان مؤلفه‌های اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد و مؤلفه‌های زمان و چرخه در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۸: جمع‌بندی سؤال‌های تحقیق

رتبه	مؤلفه
اول	میزان اعتبار مصوب و اعتبار محقق شده
دوم	زمان تنظیم، تصویب، واگذاری
سوم	چرخه برآورد، تخصیص

رتبه‌بندی کلیه شاخص‌های اعتبارات آمادی ناجا

همان‌طور که در نمودار بالا ملاحظه می‌کنید شاخص واگذاری اعتبار بر اساس نیاز واقعی از مؤلفه میزان بیشترین و شاخص تأخر در واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی از مؤلفه چرخه کمترین تأثیر را در کارآمدی اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد.

بررسی سؤال اول تحقیق: مؤلفه زمان در واگذاری اعتبارات خوراک، پوشاک و تعمیر و نگهداری خودروئی آماد ناجا با چه چالش‌هایی روبرو می‌باشد؟

از آنجاکه سطح معنی‌دار به‌دست‌آمده کمتر از آزمون آماره T تک نمونه‌ای کمتر از خطای آزمون $\alpha = 0.05$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود و بنابراین فرضیه اول مبنی بر تأثیرگذاری مؤلفه زمان در چرخه واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، تأیید می‌شود.

جدول ۹: بررسی چالش‌های مؤلفه زمان

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	مینیمم	ماکزیمم	آماره T	سطح معنی‌داری	تعداد	
								بدون پاسخ	پاسخ
۷۰	۳/۶۸۲	۱/۰۰۴	۶۹	۰/۹۴۱	۱/۳۴۸	۱۵/۰۵۵	۰	۰	۰

بررسی سؤال دوم تحقیق: مؤلفه چرخه تخصیص در واگذاری اعتبارات خوراک، پوشاک و تعمیر و نگهداری خودروئی آماد ناجا با چه چالش‌هایی روبرو می‌باشد؟

از آنجاکه سطح معنی‌دار به‌دست‌آمده کمتر از آزمون آماره T تک نمونه‌ای کمتر از خطای آزمون $\alpha = 0.05$ است، بنابراین فرضیه دوم مبنی بر تأثیرگذاری مؤلفه چرخه در واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، تأیید می‌شود.

جدول ۱۰: بررسی مؤلفه چرخه تخصیص

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	مینیمم	ماکزیمم	آماره T	سطح معنی‌داری	تعداد	
								بدون پاسخ	پاسخ
۷۰	۰/۲۸۶	۰/۹۴۲	۶۹	۰/۹۷۸	۱/۳۰۴	۱۴/۲۰۴	۰	۰	۰

بررسی سؤال سوم تحقیق: مؤلفه میزان اعتبارات در واگذاری اعتبارات خوراک، پوشاک و

تعمیر و نگهداری خودروئی آماد ناجا با چه چالش‌هایی روبرو می‌باشد؟

از آنجاکه سطح معنی‌دار به‌دست‌آمده کمتر از آزمون آماره T تک نمونه‌ای کمتر از خطای آزمون

$\alpha = 0.05$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و بنابراین فرضیه سوم مبنی بر

تأثیرگذاری مؤلفه میزان در چرخه واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا، تأیید می‌شود.

جدول ۱۱: بررسی مؤلفه میزان اعتبارات

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	مینیمم	ماکزیمم	آماره T	سطح معنی داری
۷۰	۳/۹۳۰	۰/۸۴۱	۶۹	۱/۰۳۸	۱/۳۷۱	۱۵/۱۰۷	۰

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج یافته‌های پژوهش به شرح زیر استخراج و معرفی می‌شود.

۱- زمان واگذاری: پاسخگویان به شاخص‌های مربوط به زمان واگذاری اعم از تصویب و ابلاغ

به‌موقع قانون بودجه توسط دولت، ارائه به‌موقع گزارشات عملکرد هزینه، تنظیم به‌موقع اعتبارات نگهداشت توسط معاونت آماد و پشتیبانی، تأیید نهائی به‌موقع اعتبارات توسط معاونت آماد و نگهداشت توسط معاونت آماد و پشتیبانی، تصویب به‌موقع اعتبارات نگهداشت توسط معاونت طرح و برنامه بودجه ناجا، واگذاری به‌موقع اعتبارات نگهداشت اعم از تمرکزی و غیر تمرکزی که از معتقدند که عامل زمان واگذاری تأثیر زیادی بر واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد.

۲- چرخه واگذاری: پاسخگویان به شاخص‌های مربوط به چرخه واگذاری اعم از استفاده از

فن‌آوری در آمار و اطلاعات، صحت ارائه اطلاعات خودروئی و نیروی انسانی، تنظیم کتابچه بودجه، فرایند تصمیم‌گیری و تقدم و تأخر در واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی نسبت به دیگر امور. معتقدند که عامل چرخه واگذاری تأثیر متوسطی بر واگذاری اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا دارد.

۳- میزان اعتبار واگذاری: پاسخگویان به شاخص‌های مربوط به میزان واگذاری اعم از

تناسب بودجه با نرم‌های واقعی، مقدار واگذاری اعتبار از سوی دولت، واگذاری اعتبار بر اساس نیاز واقعی، واگذاری اعتبار بر اساس شرایط جغرافیائی، میزان تحقق اعتبارات پیش‌بینی‌شده توسط دولت، تناسب واگذاری اعتبارات با تورم موجود در جامعه، تأثیر مقدار واگذاری اعتبار در هزینه کرد صحیح، تناسب افزایش میزان بودجه مصوب با تورم و تأثیر قوانین و مقررات، جهت سهولت

در جابجائی اعتبار. عامل میزان اعتبار واگذاری در حد خیلی زیاد ارزیابی شده و معتقدند افزایش میزان اعتبارات نگهداشت آمادی ناجا نقش مهمی و خیلی زیادی در کارآمدی نگهداشت آمادی ناجا دارد.

در همین رابطه پیشنهاد می گردد:

معاونت آماد و پشتیبانی ناجا ضمن هماهنگی با معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا شرایط لازم را جهت در نظر گرفتن زمان مناسب تنظیم و تأیید نهائی کتابچه بودجه اعتبارات نگهداشت آمادی را در سطح ناجا فراهم آورد.

در واگذاری به موقع اعتبارات نگهداشت (تمرکزی و غیرتمرکزی) زمان مناسبی را پیش بینی نماید. زمان وضعیت موجود را حفظ و برای ارتقاء شاخص ها تا حد خیلی زیاد تلاش نماید. شرایط لازم را در خصوص استفاده از فناوری در خصوص جمع بندی اطلاعات آماری خودروئی و نیروی انسانی فراهم آورد.

فرایند تصمیم گیری جهت واگذاری اعتبار را با تلاش مضاعف کمتر نماید. در هماهنگی با هیئت رئیسه ناجا و ارائه مدارک مثبت در خصوص اهمیت امر پشتیبانی از رده های مأموریتی که آن هم مستلزم دریافت اعتبار در زمان مناسب و به میزان مناسب می باشد واگذاری اعتبارات آمادی را در اولویت پرداختها قرار دهند.

معاونت آماد و پشتیبانی ناجا وضعیت موجود را حفظ و برای ارتقاء شاخص ها تلاش نماید. شرایط لازم را جهت واگذاری بودجه بر اساس نیاز واقعی، تناسب افزایش بودجه با تورم و نوسانات سالانه، با نرم های واقعی نگهداشت، مأموریت ها و میزان عملیاتی بودن رده را با هماهنگی معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا فراهم آورد.

منابع

- اعرابی، سید محمد و دیگران (۱۳۹۱)، مدل اندازه‌گیری بهره‌وری مبتنی بر برنامه‌ریزی در سازمان‌ها مطالعه موردی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- آذر، عادل (۱۳۸۵)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، جلد یک، تهران: انتشارات سمت.
- بابایی، حسین (۱۳۸۸)، بودجه‌ریزی دولتی در ایران (از نظریه تا سیاست)) شرکت چاپ و نشر بازرگانی، چاپ دوم.
- پرینا، حسین (۱۳۸۶)، مالیه عمومی مالیات‌ها و بودجه، انتشارات ابن‌سینا، چاپ نهم.
- پیر هادی، حسین (۱۳۹۱)، محاسبه شاخص‌های کارایی فرآیند در توزیع‌های مرکب به کمک شبیه‌سازی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. مهندس صنایع، دانشگاه علم و صنعت، دانشکده مهندسی صنایع، به راهنمایی دکتر رسول نورالنساء.
- جعفر نژاد، احمد (۱۳۸۹)، مفاهیم اساسی مدیریت تولید و عملیات، چاپ پنجم، تهران انتشارات صفار. جعفری قوچشی، بهزاد، ۱۳۸۸، مقاله راه‌های افزایش کارایی.
- خاکی، غلامرضا (۱۳۸۸)، روش تحقیق با رویکرد پایان‌نامه نویسی، تهران: انتشارات بازتاب.
- رشیدیان، جمشید (۱۳۹۱) آشنای با وظایف و مأموریت‌های طرح و برنامه‌بودجه.
- رضائیان، علی (۱۳۹۰)، مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت.
- ساروخانی، باقر (۱۳۸۹)، روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی (جلد دوم بینش‌ها و فنون)، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، چاپ اول.
- سلطانی، ایرج (۱۳۸۹)، نقش توسعه منابع انسانی در کارایی در اثربخشی فرآیندهای سازمانی، فصلنامه مدیریت فردا سال اول شماره چهار.
- عزیزی، غلامرضا (۱۳۹۲)، اصول و کنترل بودجه دولتی، انتشارات شهرآشوب.
- علوی طبری، سید حسین (۱۳۸۸)، اصول بودجه دولتی، مبانی امورمالی و تنظیم بودجه در آموزش و پرورش، انتشارات دانشگاه پیام نور، چاپ چهارم.
- علی احمدی، علیرضا (۱۳۹۰)، مدیریت برنامه‌ریزی استراتژیک، انتشارات تولید دانش.
- عموزاده، علی (۱۳۸۹)، اثرات آموزش‌های مدیریت بر کارایی مدیران و فرماندهان ناجا پایان‌نامه

کارشناسی ارشد دانشکده دافوس دانشگاه علوم انتظامی.

فرج وند، اسماعیل (۱۳۸۹)، فراگرد تنظیم تا کنترل بودجه، انتشارات گلباد چاپ یازدهم.

فرهنگ عمومی لجستیک، (۱۳۹۱)، چاپخانه دانشگاه امام حسین (ع) چاپ اول.

کیومرثی فیروز (۱۳۸۸)، بودجه و بودجه‌ریزی دولتی نشر انتشارات، سال.

محبوبی، داود (۱۳۸۹)، بررسی عوامل درون‌سازمانی موثربرکارایی هزینه‌های آمادی دانشگاه علوم انتظامی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت مالی.

موسی‌خانی (۱۳۸۸)، مرتضی، منشی‌زاده نائین، مسعود، اصول و مبانی نظام نوین بودجه در ایران.

نیلی، مسعود (۱۳۹۱)، اقتصاد ایران، در سلسله پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، چاپ اول.

public Administration Service (Chicago) modernizig Government Budget.1964

Sharma, R,K, Kumar,p,FLM to select suitable maintenance strtegy in process industries using MISO model of quality in maintenance engineering,2005

Swanson,L. "Linking Maintenance strtegies to performance " International Journal of producton economics 70,20010